

З А К Љ У Ч А К
о усвајању Оперативног плана
Мобилног тима за инклузију
Рома и Ромкиња града Крагујевца
за 2024. годину

I Усваја се Оперативни план Мобилног тима за инклузију Рома и Ромкиња града Крагујевца за 2024. годину, који је донет на седници Мобилног тима за инклузију Рома и Ромкиња града Крагујевца за 2024. годину, одржаној дана 31. маја 2024. године, под бројем 06-303/24-XXV.

II Овај закључак објавити у "Службеном листу града Крагујевца".

По Решењу председника Градског већа
о давању Овлашћења,
број 035-651/24-V од 31. маја 2024. године,
Радомир Ерић, с.р.
члан Градског већа за привреду

**ОПЕРАТИВНИ ПЛАН МОБИЛНОГ ТИМА ЗА ИНКЛУЗИЈУ РОМА
И РОМКИЊА
ГРАДА КРАГУЈЕВЦА ЗА 2024. ГОДИНУ**

Крагујевац, 2024

Увод

Град Крагујевац је дуги низ година посвећен остваривању циљева унапређивања положаја Рома и Ромкиња у граду Крагујевцу, у складу са препорукама Владе Републике Србије датим у Стратегији за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији 2016-2025, као и ревидираној Стратегији за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2022-2030. Скупштина града Крагујевца је усвојила Локални акциони план за социјалну инклузију Рома и Ромкиња у Крагујевцу за период од 2022. до 2025. године, који представља важан стратешки документ на локалном нивоу.

Формирање Мобилног тима

Мобилни тим за инклузију Рома на локалном нивоу (у даљем тексту: Мобилни тим) је именован 7. априла 2014. године. Одлуком Града Крагујевца од 2. септембра 2020. године, донето је Решење о образовању Мобилног тима за инклузију Рома са измењеним саставом чланова Мобилног тима, Одлука бр. 112-1353/20-V. образованог решењем Градског већа број: 112-794/22-V од 14. јула 2022. године, („Службени лист града Крагујевца“, број 8/22-пречишћен текст и члана 16. Пословник о раду Градског већа („Службени лист града Крагујевца“, број 13/24), на седници одржаној дана 4. Априла 2024.године.

У раду Мобилног тима учествују представници Градске управе Града Крагујевца, Центра за социјални рад, Дома здравља - патронажне службе, Националне службе за запошљавање - филијала Крагујевац, Предшколске установе, ОШ, педагошки асистенти, здравствена медијаторка, локални повереник за избеглице и миграције (избегла, прогнана и расељена лица). Чланови Мобилног тима су запослени у поменутих установама и раде на пословима који су у вези са остваривањем права Рома и Ромкиња. Мобилни тим подстиче директно примењивање стратешких мера у органима и установама; обилази ромска насеља на основу утврђеног плана; сарађује са Националним саветом ромске националне мањине и организацијама цивилног друштва; обавештава органе јавне управе о проблемима у вези са применом стратешких мера; припрема иницијативе и пројекте којима се осигурава сарадња локалних организација и партнера у процесу унапређења положаја Рома и Ромкиња; прикупља податке о остваривању стратешких мера.

Поред наведених организација /институција/ установа, чији представници су укључени у рад Мобилног тима, у процес социјалног укључивања Рома и Ромкиња потребно је

укључити и представнике јавног, приватног и цивилног сектора - јавне институције и цивилни сектор који кроз своје програме деловања могу допринети инклузији и успешној социјалној интеграцији Рома и Ромкиња, као и унапређењу њиховог положаја, али и приватни (бизнис) сектор ради бољег планирања, координације и имплементације мера.

Град Крагујевац је приступио изради Оперативног плана Мобилног тима за инклузију Рома и Ромкиња Града Крагујевца за 2024. годину и преузео иницијативу за сопствено учешће за операционализацију наведеног плана, а у складу са усвојеним Локалним акционим планом за социјалну инклузију Рома и Ромкиња у Крагујевцу за период 2022-2025, као и другим локалним иницијативама које се односе на социјалну инклузију Рома и Ромкиња у Граду Крагујевцу.

СКРАЋЕНИЦЕ:

Мобилни тим	Мобилни тим за инклузију Рома
ЦСР	Центар за социјални рад
НСЗ	Национална служба за запошљавање
ПА	Педагошки асистент
ЗМ	Здравствена медијаторка
ЈЛС	Јединица локалне самоуправе
ЛАП	Локални акциони план за социјалну инклузију Рома и Ромкиња у Краг.
НСП	Новчана социјална помоћ
НВО-ОЦД	Невладина организација
АТП	Активно тражење посла
МАО	Мотивационо активационе обуке
ПУ	Предшколека установа
ППП	Припремни предшколски програм
ОШ	Основна школа
СШ	Средња школа
ЦК	Црвени крст
ФООО	Функционално основно образовање одраслих
ДПСТ	Добровољно, поверљиво, саветовање и тестирање на ХИВ
ИЗЈЗ	Институт за јавно здравље
НСРНМ	Национални савет ромске националне мањине
КИРС	Комесаријат за избеглице и миграције
ОП	Оперативни план
ОЉМПРРПГЉ	Одељење за људска и мањинска права, родну равноправност и превенцију трговине људима

ОБЛАСТ	<u>ОБРАЗОВАЊЕ</u>			
Веза са политикама инклузије Рома/стратегијом вишег реда	Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године, Оперативни закључци са „Семинара о социјалном укључивању Рома и Ромкиња у Републици Србији“ за период 2019-2021. Ревидирана Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2022. до 2030. године Локални акциони план за социјалну инклузију Рома и Ромкиња у граду Крагујевцу од 2022. до 2025. године.			
Општи циљ/еви	<p>Општи циљ Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња за период од 2016. до 2025. године је да се побољша социјално-економски положај ромске националне мањине у Републици Србији, уз пуно уживање мањинских права, елиминисање дискриминације и постизање веће социјалне укључености Рома и Ромкиња у све сегменте друштва.</p> <p>Општи циљ ЈАП-а за Роме 2022.-2025. је побољшање социјално-економског положаја Рома и Ромкиња у Крагујевцу, уз уважавање људских и мањинских права и постизање веће социјалне укључености.</p>			
Посебан циљ	Локални акциони план за социјалну инклузију Рома и Ромкиња у Крагујевцу за период 2022-2025. ЦИЉ 1: Повећање обухвата деце и младих ромске националности квалитетним предшколским, основним и средњим образовањем заснованим на принципима инклузије и интеркултуралности.			
Оперативни циљ 1.1. за 2024. годину	Обезбедити да деца из ромске заједнице од рођења имају једнаке шансе за рани развој и учење и да су припремљена за укључивање у више обавезно образовање			
	Полазна вредност	Очекивани резултат	Остварена вредност	Средства верификације
	Током 2023. године информисано 60 родитеља о могућности укључивања деце ромске националности у вртиће; Током 2023. године конкурисало 22 ромске деце; 18 ромске деце укључено у продужени боравак ПУ, док ће остали бити укључени у приватне вртиће;	Информисано 60 Рома и Ромкиња корисника социјалних давања о могућности конкурисања за укључивање деце у бесплатни целодневни боравак; Укључено најмање 20 ромске деце узраста до 5,5 година у вртиће (продужени боравак) уз субвенцију града Крагујевца;		Списак ромске деце укључене у продужени боравак; Извештај Мобилног тима;

Кључни проблеми, Контекст, образложење предложених активности	<p>На територији града Крагујевца, за предшколско образовање надлежне су Установа за децу „Нада Наумовић“ и „Ђурђевдан“. Установе пружају услуге у 14 објеката (јаслице и вртићи). образовање је и предуслов за остваривање многих других људских права – оно је неопходно како за излазак из сиромаштва, које је препознато као преовлађујући проблем ромске националне мањине, тако и за пуно друштвено укључивање Рома и Ромкиња. Веома мали број ромске деце похађа вртиће, односно рани развој деце узраста до 5,5 година. Ромска деца полазе у ППП без претходних припрема и довољно развијених моторичких способности. Веома је важно повећати број ромске деце овог узраста и укључити их у Предшколске установе. Веома добра пракса града Крагујевца јесте подршка Града приликом укључивања деце раног узраста до 5,5 година у целодневни боравак.</p> <p><i>Вишеструки показатељи, подаци о заступљености ромске деце ПВО:</i></p> <p>Према истраживању Уницеф-а <i>MICS 5</i> (Истраживање вишеструких показатеља положаја жена и деце у Србији 2014. године) показује се да су ромска деца од 3-5 година заступљена у вртићима са свега 5,7%.</p> <p>Такође, подаци Уницеф-а <i>MICS 5</i> да свега 11,9% ромске деце поседује 2 – 3 дечије књиге (узраст – мала деца), док у општој популацији проценат деце која поседују 2 – 3 дечије књиге износи 71,9%. <i>MICS 5 ПОДАЦИ (Узорак 5,7% ромских насеља):</i></p> <p><i>Вртић 3 – 5 година MICS 5</i> Ромска деца – само 5,7% <i>MICS 4</i> Ромска деца – само 8%</p> <p><i>Поседовање 2 – 3 дечије књиге (узраст – мала деца):</i> Општа популација 71,9% <i>MICS 4</i> ромска деца – 23,5% <i>MICS 5</i> ромска деца – 11,9%</p>					
Активност 1.1.1.	Покретање иницијативе за измене и допуне правилника „О БЛАЖИМ УСЛОВИМА ЗА УПИС ДЕЦЕ У ПРЕДШКОЛСКУ УСАНОВУ“ на основу кога ће се вршити упис деце у вртиће и ППП како би се кроз проширени правилник на локалном нивоу обухватиле све вулнерабилне групе (Роми, повратници по реадмисији, бивши осуђеници...)					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
2024.	ГУ за друштвене делатности Педагошки асистенти; Координатор за ромска питања;	ПУ ; ОЦД; Комисија за пријем деце	/	Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
Активност 1.1.2.	Инфо сесије у ромским насељима о отвореним позивима ПУ за упис деце свих узраста у ПУ и подршка родитељима у процесу аплицирања и кампање у медијима о упису деце у вртиће, ППП и школе					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		

				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
До краја септембра 2024.	Педагошки асистенти; Координатор за ромска питања;	Градска управа; ПУ; Приватни вртићи;	Финансијска средства за реализацију продуженог боравка;	/	/	/
Активност 1.1.3.	Прикупљање података о коначном броју ромске деце уписане у вртиће, продужени боравак и израда извештаја о реализацији оперативног циља					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
До краја 2024. континуирано	Педагошки асистенти; Координатор за ромска питања;	Представници ПУ „Нада Наумовић“ и „Ђурђевдан“, као чланови МТ; Градска управа;	/	/	/	/
Оперативни циљ 1.2. за 2024. годину	Обезбедити квалитетно основно образовање за децу из ромске заједнице, делотворну превенцију напуштања образовања и разноврсне додатне подршке до завршетка средњег образовања.					
	Полазна вредност	Очекивани резултат	Остварена вредност	Средства верификације		
	Број стасале ромске деце узраста од 5,5 - 6,5 година утврђен обиласком насеља; У школској 2023/2024. години предшколским васпитањем и образовањем обухваћено 44 ромске деце (22 девојчице и 22 дечака); Број ромске деце обухваћен основно школским узрастом је у претходних неколико година у распону од 490 до 520	Најмање 30 родитеља информисано теренским обиласком породица за упис деце у ППП; Најмање 5% повећан обухват ромске деце у ППП у односу на показатељ из 2023/2024. године; Најмање 5% повећан обухват ромске деце у ОШ у односу на показатељ из 2023/2024. године;		Списак стасале ромске деце за упису у ППП; Списак уписане ромске деце у ППП уз подршку МТ; Списак ромске деце која похађају ОШ; Извештаји са теренских посета породицама; Документација ПУ;		

Кључни проблеми, Контекст, образложење предложених активности	Слаба је мотивација и подршка породице деци за похађање ППП и школе због слабе информисаности и неразумевања значаја образовања од стране родитеља, почев од припремно- предшколског програма, преко основношколског образовања и васпитања и даље. Ради одржавања постигнутих резултата из ранијих периода, додатним активностима се жели постићи одзив предшколске деце на нивоу од 100%. У припремни предшколски програм у школској 2023/2024. години предшколским васпитањем и образовањем обухваћено 44 ромске деце (22 девојчице и 22 дечака); 2022/2023. години укључено је 50 деце ромске националности, 21 дечак и 29 девојчица, од тога у ПУ Ђурђевдан 29, 12 дечака и 17 девојчица, у ПУ Нада Наумовић 21, 9 дечака и 12 девојчица. У припремни предшколски програм у школској 2020/2021. години укључено је 36 деце ромске националности. Кључни проблем јесте што јако мали број ромске деце похађа рани развој, односно предшколско васпитање и образовање, такозване вртиће. Родитељи ромске националности најчешће не уписују на време, у законском року, своју децу у образовне институције. Већ од 1. марта родитељи могу да упишу децу у ПУ, односно школу у којој желе да дете похађа припремни предшколски програм, како би се на време упознали са васпитачима и информисали о процедури и почетку уписа.					
Активност 1.2.1.	Формирање локалног механизма за праћење школских постигнућа ученика, транзиције и спречавања осипања					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЈС	Др. извор	Укупно
До краја јуна 2024.	ГУ за друштвене делатности Педагошки асистенти;	ШУ, ПА, ОШ, ОЦД Канцеларија координатора за ромска питања;	Возило и гориво за обилазак насеља;	/	/	/
Активност 1.2.2.	Додатна образовна подршка ромским ученицима у савлађивању наставног градива					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЈС	Др. извор	Укупно
До краја 2024.	ГУ за друштвене делатности Координатор за ромска питања;	ОШ; ПА; КЗМ; ОЦД	Припрема и штампање обавештења до марта месеца; Набавка услуге преко НВО за 2 радионичара;	150.000,00	150.000,00 (донаторска средства)	300.000,00

Активност 1.2.3.	Професионалана оријентација за ромске ученике 8. разреда приликом уписа у средње школе					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЈС	Др. извор	Укупно
До краја маја 2024.	ГУ за друштвене делатности Педагошки асистенти; Здравствена медијаторка;	ОШ; НСЗ; ОЦД;	/	/	/	/
Активност 1.2.4.	Обезбеђивање подршке ромским ученицима за коришћење афирмативних мера приликом уписа у средње школе					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЈС	Др. извор	Укупно
До краја јуна, 2024. континуирано	ГУ за друштвене делатности; Координатор за ромска питања;	ПА; ОШ; ОЦД; чланови МТ;	Простор; освежење; Набавка услуге преко НВО за 2 радионичара;	/	/	/
Активност 1.2.5.	Обезбеђивање школског прибора за прваке и опремање предшколаца					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЈС	Др. извор	Укупно
До краја августа 2024.	ГУ за друштвене делатности	ОШ; ОЦД; чланови МТ; Координатор за ромска питања;	Новац за набавку опреме за предшколце и прваке	450.000,00	/	/

Активност 1.2.6.	Прикупљање података о коначном броју ромске деце уписане у ПШ и основне школе и израда извештаја о реализацији оперативног циља					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЈС	Др. извор	Укупно
До краја 2024. континуирано	Педагошки асистенти; Координатор за ромска питања;	Представници ПУ „Нада Наумовић“ и „Ђурђевдан“, као чланови МТ; Градска управа; ШУ	/	/	/	/
Оперативни циљ 1.3. за 2024. годину	Обезбедити квалитетно средње образовање за децу и младе из ромске заједнице, делотворну превенцију напуштања образовања и разноврсне облике додатне подршке до завршетка средњег образовања					
	Полазна вредност	Очекивани резултат	Остварена вредност	Средства верификације		
	Број ромске деце обухваћен основно школским узрастом је у претходних неколико година у распону од 490 до 520 Број ромске деце обухваћен средње школским узрастом који је у претходних неколико година уписан афирмативном мером у распону од 35 до 56	Најмање 30 родитеља информисано теренским обиласком породица за упис деце афирмативном мером у СШ; Најмање 5% повећан обухват ромске деце у СШ у односу на показатељ из 2022/2023. године;		Списак уписане деце; Извештај Мобилног тима;		

Кључни проблеми, Контекст, образложење предложених активности	Образовни статус ромског становништва је веома низак. Према подацима Републичког завода за статистику 1/5 регистрованих Рома је неписмена, док 1/5 има непотпуну основну школу, а нешто мање од 1/3 Рома има завршену основну школу. На почетку школске године корисници социјалних помоћи децу шаљу у школу, јер је то услов да остваре социјалну помоћ. Након остваривања права на новчану социјалну помоћ, у великом броју случајева долази до нередовног похађања наставе или потпуног изостанка. Корисници најчешће наводе следеће разлоге: лоша материјална ситуација, болест детета, незапосленост итд. Истраживање вишеструких показатеља о положају жена и деце у Републици Србији, указује да је тек 80% деце из ромских насеља која су похађала први разред основне школе похађало и предшколски припремни програм (код опште популације обухват је 98%), а само 69% ромске деце кренуло је у први разред основне школе на време (код опште популације је 97%), 64% деце ромске националности заврши основну школу (код опште популације је 93%). Ови подаци указују на потребну интервенцију кроз подршку Мобилног тима родитељима, као и организовању радионица са родитељима и ученицима у циљу спречавања осипања ромске деце из система образовања и превенције нередовног похађања наставе. Званични статистички подаци према попису из 2002. и 2011. године показују да је Рома са завршеном основном школом 2002 - 29,01% 2011 - 33,33%.					
Активност 1.3.1.	Стипендијски програм за ромске ученике средњошколског образовања и васпитања					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
До краја јуна 2024. континуирано	ГУ за друштвене делатности	ОШ; ОЦД; чланови МТ; Координатор за ромска питања; чланови МТ;	Возило и гориво за обилазак насеља;	Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
Активност 1.3.2.	Обезбеђивање подршке ромским ученицима средњих школа за коришћење афирмативних мера приликом уписа на факултете					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
До краја другог квартала 2024.	ГУ за друштвене делатности Координатор за ромска питања; Педагошки асистенти;	СШ;ОЦД ;НСРМ ;ШУ ; чланови МТ; Здравствена медијаторка;	Припрема и штампање обавештења;	/	/	/

Активност 1.3.3.	Информисање ромских ученика о отварању националних и локалних стипендијских програма					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЈС	Др. извор	Укупно
До краја трећег квартала 2024.	ГУ за друштвене делатности	СШ; НСРНМ;ШУ Координатор за ромска питања;	Возило и гориво за обилазак насеља;	/	/	/
Активност 1.3.4.	Прикупљање података о броју ромских ученика СШ и израда извештаја о реализацији оперативног циља					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЈС	Др. извор	Укупно
До краја 2024. континуирано	Градска управа Педагошки асистенти; Координатор за ромска питања;	Представници ПУ „Нада Наумовић“ и „Бурђевдан“, као чланови МТ; ШУ;	/	/	/	
ОБЛАСТ	<u>ЗАПОШЉАВАЊЕ</u>					

<p>Веа са политикама инклузије Рома / стратегијом вишег реда</p>	<p>Стратегија засоцијално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године,</p> <p>Оперативни закључци са „Семинара о социјалном укључивању Рома и Ромкиња у Републици Србији“ за период 2019-2021. Тачка 18.1. Конкретне акције ће обухватити и спровођење наменски отворених позива за доделу субвенција за самозапошљавање Рома, уз обезбеђено дугорочно праћење и менторство.</p> <p>Тачка 20. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у сарадњи са Националном службом за запошљавање ће спровести активности (кроз информисање о правима и обезбеђивање подршке за приступ свим расположивим услугама) усмерене на повећање мотивације за укључивање незапослених Рома и Ромкиња на тржиште рада.</p> <p>Ревидирана Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2022. до 2030. године и Локални акциони план за социјалну инклузију Рома и Ромкиња у граду Крагујевцу од 2022. до 2025. године.</p>											
<p>Општи циљ/еви</p>	<p>Општи циљ Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња за период од 2016. до 2025. године је да се побољша социјално-економски положај ромске националне мањине у Републици Србији, уз пуно уживање мањинских права, елиминисање дискриминације и постизање веће социјалне укључености Рома и Ромкиња у све сегменте друштва.</p> <p>Општи циљ ЈАП-а за Рома 2022.-2025. је побољшање социјално-економског положаја Рома и Ромкиња у Крагујевцу, уз уважавање људских и мањинских права и постизање веће социјалне укључености.</p>											
<p>Посебан циљ</p>	<p>Локални акциони план за социјалну инклузију Рома и Ромкиња у граду Крагујевцу од 2022-2025.</p> <p>Циљ 2: <i>Унапређење запошљивости и запошљавања лица ромске националности радно способних Рома и Ромкиња на локалном тржишту рада.</i></p>											
<p>Оперативни циљ 2.1. за 2024. годину</p>	<p>Унапређење запошљивости и запошљавања лица ромске националности радно способних Рома и Ромкиња на локалном тржишту рада.</p> <table border="1" data-bbox="405 938 2125 1200"> <thead> <tr> <th data-bbox="405 938 835 1018">Полазна вредност</th> <th data-bbox="835 938 1265 1018">Очекивани резултат</th> <th data-bbox="1265 938 1695 1018">Остварена вредност</th> <th data-bbox="1695 938 2125 1018">Средства верификације</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="405 1018 835 1200">Број незапослених лица ромске националности која се налазе на евиденцији НЗС у граду Крагујевцу у 2023. години износи 220, од тога 127 Ромкиња и 93 Рома;</td> <td data-bbox="835 1018 1265 1200">Повећан број пријављених Рома и Ромкиња на евиденцији НЗС за најмање 10% у односу на број Рома и Ромкиња на евиденцији НЗС у 2023. години ;</td> <td data-bbox="1265 1018 1695 1200"></td> <td data-bbox="1695 1018 2125 1200">Извештај НЗС;</td> </tr> </tbody> </table>				Полазна вредност	Очекивани резултат	Остварена вредност	Средства верификације	Број незапослених лица ромске националности која се налазе на евиденцији НЗС у граду Крагујевцу у 2023. години износи 220, од тога 127 Ромкиња и 93 Рома;	Повећан број пријављених Рома и Ромкиња на евиденцији НЗС за најмање 10% у односу на број Рома и Ромкиња на евиденцији НЗС у 2023. години ;		Извештај НЗС;
Полазна вредност	Очекивани резултат	Остварена вредност	Средства верификације									
Број незапослених лица ромске националности која се налазе на евиденцији НЗС у граду Крагујевцу у 2023. години износи 220, од тога 127 Ромкиња и 93 Рома;	Повећан број пријављених Рома и Ромкиња на евиденцији НЗС за најмање 10% у односу на број Рома и Ромкиња на евиденцији НЗС у 2023. години ;		Извештај НЗС;									

Кључни проблеми, Контекст, образложење предложених активности	<p>Када говоримо о образовној структури незапослених лица ромске националности, највећи број њих- 208 има само завршену основну школу (84,3%), од тога је 66,8% жена. Свега 6,2% незапослених из ромске популације има завршен IV степен (од тога 70,6% жена), док 2,9% има стечено више или високо образовање (8 лица).</p> <p style="text-align: center;"><i>Табела: Образовна структура лица ромске националности која се налазе на евиденцији НСЗ</i></p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Датум</th> <th style="text-align: left;">Ук. број</th> <th>I</th> <th>II</th> <th>III</th> <th>IV</th> <th>V</th> <th>VI-1</th> <th>VI-2</th> <th>VII-1</th> <th>VII-2</th> <th>VIII</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">31.12.2021.</td> <td>Укупно:</td> <td>273</td> <td>208</td> <td>13</td> <td>27</td> <td>17</td> <td>1</td> <td>1</td> <td>2</td> <td>4</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Жене:</td> <td>171</td> <td>139</td> <td>4</td> <td>11</td> <td>12</td> <td>1</td> <td>0</td> <td>1</td> <td>3</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">31.12.2022.</td> <td>Укупно:</td> <td>256</td> <td>195</td> <td>11</td> <td>29</td> <td>14</td> <td>0</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Жене:</td> <td>151</td> <td>125</td> <td>4</td> <td>12</td> <td>8</td> <td>0</td> <td>1</td> <td>0</td> <td>1</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">31.12.2023.</td> <td>Укупно:</td> <td>220</td> <td>153</td> <td>11</td> <td>30</td> <td>16</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>2</td> <td>4</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Жене:</td> <td>127</td> <td>101</td> <td>4</td> <td>11</td> <td>9</td> <td>0</td> <td>1</td> <td>0</td> <td>1</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table> <p style="text-align: center;"><i>Извор: Национална служба за запошљавање</i></p>						Датум	Ук. број	I	II	III	IV	V	VI-1	VI-2	VII-1	VII-2	VIII	31.12.2021.	Укупно:	273	208	13	27	17	1	1	2	4	0	0	Жене:	171	139	4	11	12	1	0	1	3	0	0	31.12.2022.	Укупно:	256	195	11	29	14	0	2	2	3	0	0	Жене:	151	125	4	12	8	0	1	0	1	0	0	31.12.2023.	Укупно:	220	153	11	30	16	2	2	2	4	0	0	Жене:	127	101	4	11	9	0	1	0	1	0	0
Датум	Ук. број	I	II	III	IV	V	VI-1	VI-2	VII-1	VII-2	VIII																																																																																		
31.12.2021.	Укупно:	273	208	13	27	17	1	1	2	4	0	0																																																																																	
	Жене:	171	139	4	11	12	1	0	1	3	0	0																																																																																	
31.12.2022.	Укупно:	256	195	11	29	14	0	2	2	3	0	0																																																																																	
	Жене:	151	125	4	12	8	0	1	0	1	0	0																																																																																	
31.12.2023.	Укупно:	220	153	11	30	16	2	2	2	4	0	0																																																																																	
	Жене:	127	101	4	11	9	0	1	0	1	0	0																																																																																	
Активност 2.1.1.	Функционално основно образовање одраслих (ФООО)																																																																																												
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања																																																																																									
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно																																																																																							
До четвртог квартала 2024.	ГУ за друштвене делатности	НСЗ; ОШ; Координатор за ромска питања; Школа за образовање одраслих;	Списак Рома заинтересованих за ФООО	/	/	/																																																																																							

Активност 2.1.2.	Обуке за предузетништво					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
До краја 2024.	ГУ за развој и инвестиције Представник НСЗ, као члан Мобилног тима за инклузију Рома;	НСЗ; ЛС; Координатор за ромска питања; Школа за образовање одраслих; Педагошки асистенти;	Списак Рома заинтересованих за самозапошљавање	/	/	/
Активност 2.1.3.	Обуке за активно тражење посла и обуке самоефикасности у тражењу посла					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
Квартално, до краја 2024.	ГУ за развој и инвестиције Представник НСЗ, као члан Мобилног тима за инклузију Рома;	НСЗ; ОЦД; Координатор за ромска питања; Привредна друштва; Здравствена медијаторка; Педагошки асистенти;	Освежење за учеснике; Простор; Флајери (брошуре НСЗ) Набавка услуге преко НВО;	/	/	/
Активност 2.1.4.	Израда извештаја о реализацији оперативног циља					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно

Квартално, до краја 2024.	Мобилни тим за инклузију Рома; Координатор за ромска питања;	НСЗ; ОЦД; Привредна друштва; Здравствена медијаторка; Педагошки асистенти;	Освежење за учеснике; Простор; Флајери (брошуре НСЗ)Набавка услуге преко НВО;	/	/	/
Оперативни циљ 2.2. за 2024. годину	Креирати нове и спроводити постојеће програме и мере активне политике запошљавања усмерене ка повећању запослености лица ромске националности на локалном тржишту рада					
	Полазна вредност	Очекивани резултат	Остварена вредност	Средства верификације		
	Број незапослених лица ромске националности која се налазе на евиденцији НЗС у граду Крагујевцу децембра 2023. износи 220 (мушкараца 93, жена 127); Број Рома и Ромкиња укључених у јавне радове у 2020. Години износи укупно 12, 5 жена;	Најмање за 10% повећан број Рома и Ромкиња на евиденцији НСЗ у односу на почетни показатељ; Број Рома и Ромкиња укључених у јавне радове преко НСЗ-а са фокусом на Роме са инвалидитетом 10; Најмање 50 Рома и Ромкиња информисано и упућено на обуку за тражење посла - НАЛЕД; Најмање 35 Рома и Ромкиња информисано и упућено на радно ангажовање кроз програм Јавних радова НАЛЕД-а; Најмање 50 Рома и Ромкиња информисано о конкурсима за самозапошљавање или запошљавање; Најмање 10 теренских посета ромским насељима; Одржана 2 састанка са послодавцима; Припремљени флајери о мерама НСЗ;		Извештаји Мобилног тима; Извештај НСЗ; Фотографије; Листа Рома укључених у јавне радове;		

**Кључни проблеми,
Контекст,
образложење
предложених
активности**

Запослени Роми у Крагујевцу углавном обављају различите физичке послове - у јавним предузећима, ангажовање у јавним радовима, сакупљање секундарних сировина, сезонски пољопривредни послови, трговина и друге услужне делатности. На фокус групи са представницима ромске заједнице истакнуто је да се мора обезбедити веће запошљавање Рома и Ромкиња у целокупном јавном сектору (градска управа, јавна комунална предузећа, установе у области здравства, просвете, социјалне заштите итд.), будући да су деценије претходног успешног рада изнедриле одређени број високообразованих и мотивисаних младих људи, који су вољни да се укључе на тржиште рада.

Из наредне табеле се закључује да од укупног броја регистрованих незапослених Рома у 2021. год. (273) њих 80,2% спада у теже запошљиве категорије (219). Од овог броја 61,6% чине Ромкиње. Највише је незапослених лица ромске националности која су корисници новчане социјалне помоћи- 155, а одмах након тога следе особе са инвалидитетом - 22 лица. Додатно, по 16 лица спада у категорију самохраних родитеља и интерно расељене са Косова и Метохије.

Табела: Број незапослених лица ромске националности из теже запошљивих категорија на евиднецији НСЗ у Крагујевцу

Рањиве категорије	На дан		На дан		На дан	
	31.12.2019.		31.12.2020.		31.12.2021.	
Особе са инвалидитетом	24	7	20	9	22	9
Корисници новчане накнаде	3	1	2	0	3	1
Самохрани родитељи	18	17	18	17	16	15
Оба незапослена родитеља	5	3	3	2	3	1
Интерно расељена лица	16	9	17	10	16	10
Избегла лица	0	0	0	0	0	0
Корисници новчане социјалне помоћи	173	111	176	114	155	96
Деца у хранитељским породицама	1	0	0	0	0	0
Повратници из иностранства по споразуму о реадмисији	1	1	0	0	0	0
Повратници из затвора	0	0	0	0	0	0
Жртве трговине људима	0	0	0	0	0	0
Жртве породичног насиља	0	0	0	0	0	0
Технолошки вишкови	4	2	6	5	4	3

Извор: Национална служба за запошљавање – ЈАП Крагујевац

Активност 2.2.1.	Јавни радови					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
До краја 2024.године континуирано	ГУ за развој и инвестиције Представник НСЗ, као члан Мобилног тима за инклузију Рома;	НСЗ; Градска управа; Координатор за ромска питања;	Флајери (брошуре) доступне у оквиру НСЗ;	245.000,00	235.000,00 (НСЗ)	480.000,00
Активност 2.2.2.	Субвенције послодавцима за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
До краја 2024.године континуирано	ГУ за развој и инвестиције Представник НСЗ, као члан Мобилног тима за инклузију Рома;	НСЗ; Градска управа; Координатор за ромска питања;	Возило за обилазак насеља у којима живе Роми; Гориво; Финансијска средства за реализацију јавних радова НСЗ за 10 лица;	122.000,00	НСЗ 118.000,00	240.000,00
Активност 2.2.3.	Самозапошљавање					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		

				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
До краја 2024.године континуирано	ГУ за развој и инвестиције Представник НСЗ, као члан Мобилног тима за инклузију Рома;	НСЗ; Градска управа; Координатор за ромска питања;	Возило за обилазак насеља у којима живе Роми; Гориво;	459.000,00	441.000,00	900.000,00
Активност 2.2.4.	Израда извештаја о реализацији оперативног циља					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
До краја 2024.године континуирано	Мобилни тим за инклузију Рома; Координатор за ромска питања;	НСЗ; Здравствена медијаторка; Локални савети за запошљавање; ГУ; Педагошки асистенти; НВО; Други програми који организују обуке (НАЛЕД);	Реализација обуке преко НАЛЕД-а (онлајн);			
ОБЛАСТ	<u>Становање</u>					
Веза са политикама инклузије Рома / стратегијом вишег реда	Стратегија засоцијално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године, Оперативни закључци са „Семинара о социјалном укључивању Рома и Ромкиња у Републици Србији“ за период 2019-2021. Ревидирана Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2022. до 2030. године Локални акциони план за социјалну инклузију Рома и Ромкиња у граду Крагујевцу од 2022. до 2025. године.					

Општи циљ/еви	<p>Општи циљ Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња за период од 2016. до 2025. године јесте да се побољша социјално-економски положај ромске националне мањине у Републици Србији, уз пуно уживање мањинских права, елиминисање дискриминације и постизање веће социјалне укључености Рома и Ромкиња у све сегменте друштва.</p> <p>Општи циљ ЛАП-а за Роме 2022.-2025. је побољшање социјално-економског положаја Рома и Ромкиња у Крагујевцу, уз уважавање људских и мањинских права и постизање веће социјалне укључености.</p>			
Посебан циљ	<p>Локални акциони план за социјалну инклузију Рома и Ромкиња у Крагујевцу за период 2022-2025.</p> <p>Посебни циљ 3: <i>Унапређење услова становања грађана ромске националности у ромским насељима</i></p>			
Оперативни циљ 3.1. за 2024. годину	Креирати евиденцију о условима становања у ромским насељима и стамбеним потребама ромских домаћинстава			
	Полазна вредност	Очекивани резултат	Остварена вредност	Средства верификације
	<p>Не постоје подаци о социо-економским потребама ромске заједнице и повратника; Број насеља у којима живе Роми у граду Крагујевцу износи 11, од којих је 6 подстандардно: Лицика, Палилула, Колонија и Багремар, Бресница 1, 2, 3; Илина Вода - Маршић, Сушица - Аеродром, Угљешница, Петровац, Ердеч – Ћава, Грошница, Дреновачки пут и Корман; Број Рома и Ромкиња према последњем попису из 2022. године износи 1.444 (мушкараца:733, жена: 711); Процењен број домаћинстава и становника у три насеља Лицика, Корман и Бресница износи 220 домаћинстава и 860 становника;</p>	<p>Израђена социо-економска карта Рома и повратника са фокусом на три ромска насеља; Утврђен тачан број Рома и Ромкиња који живе у граду Крагујевцу са фокусом на три ромска насеља; Број анкетираних породица;Израђен извештај о резултатима анализе и израђена база података;</p>		<p>Израђена база података о социо-економским и стамбеним потребама Рома; Израђена анализа и звештај прикупљених података; Попуњени упитници;</p>

Кључни проблеми, Контекст, образложење предложених активности	Већина Рома живи у веома лошим стамбеним условима. Насеља у којима они живе правно су нерегулисана, недовољно опремљена инфраструктуром, пренасељена и велика је удаљеност од основних друштвених садржаја и сервиса. Већина Рома не поседује одговарајућу документацију о власништву над својим домовима или земљиштем, а то додатно компликује проблеме становања. Такође, поред наведених изазова, веома је важно у циљу будућих креирања политика за Роме на локалном нивоу, као и изради новог Локалног акционог плана, спровести и израдити анализу потреба становника ромских насеља кроз израду социо-економске карте Рома и Ромкиња у Крагујевцу.					
Активност 3.1.1.	Израда упитника за становање Рома					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
До краја марта 2024. године	ГУ за друштвене делатности Координатор за ромска питања;	МТ;ОЦД;Главни урбаниста; Повереник као члан Мобилног тима за инклузију Рома;	/	/	/	/
Активност 3.1.2.	Попуњавање упитника на терену					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
До краја трећег квартала 2024.	ГУ за друштвене делатности Координатор за ромска питања;	МТ; ОЦД	Возило и гориво за обилазак насеља; Штампање плаката;	300.000,00	300.000,00 Донаторска средства	600.000,00
Активност 3.1.3.	Израда апликације за вођење ел. Базе о стамбеним условима Рома у ромским насељима					

Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
До краја августа 2024.	ГУ за друштвене делатности ОЈМПРРПТЈ Координатор за ромска питања;	МТ; ОЦД	Штампање упитника;	/	/	/
Активност 3.1.4.	Прављење електронске базе података и унос података из анкетних упитника у базу података					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
До краја 2024.	ГУ за друштвене делатности ОЈМПРРПТЈ Координатор за ромска питања;	ОЦД; Анкетари; Чланови Мобилног тима;	/	/	/	/
Активност 3.1.5.	Израда извештаја о реализацији оперативног циља					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно

До краја 2024.	ОЈМПРРПТЉ Координатор за ромска питања;	ГУ за друштвене делатности Чланови МТ; Здравствена медијаторка; Педагошки асистенти;	/	/	/	/
Оперативни циљ 3.2. за 2024. годину	Побољшати инфраструктурну опремљеност подстандардних ромских насеља.					
	Полазна вредност	Очекивани резултат	Остварена вредност		Средства верификације	
	Не постоје подаци о социо-економским потребама ромске заједнице и повратника; Број насеља у којима живе Роми у граду Крагујевцу износи 11, од којих је 6 подстандардно: Лицика, Палилула, Колонија и Багремар, Бресница 1, 2, 3; Илина Вода - Маршић, Сушица - Аеродром, Угљешница, Петровац, Ердеч – Ћава, Грошница, Дреновачки пут и Корман; Број Рома и Ромкиња према последњем попису из 2022. године износи 1.444 (мушкараца:733, жена: 711); Процењен број домаћинстава и становника у три насеља Лицика, Корман и Бресница износи 220 домаћинстава и 860 становника;	Израђена социо-економска карта Рома и повратника са фокусом на три ромска насеља; Утврђен тачан број Рома и Ромкиња који живе у граду Крагујевцу са фокусом на три ромска насеља; Број анкетираних породица;Израђен извештај о резултатима анализе и израђена база података;			Израђена база података о социо-економским и стамбеним потребама Рома; Израђена анализа и звештај прикупљених података; Попуњени упитници;	
Кључни проблеми, Контекст, образложење предложених активности	Већина Рома живи у веома лошим стамбеним условима. Насеља у којима они живе правно су нерегулисана, недовољно опремљена инфраструктуром, пренасељена и велика је удаљеност од основних друштвених садржаја и сервиса. Већина Рома не поседује одговарајућу документацију о власништву над својим домовима или земљиштем, а то додатно компликује проблеме становања. Такође, поред наведених изазова, веома је важно у циљу будућих креирања политика за Роме на локалном нивоу, као и изради новог Локалног акционог плана, спровести и израдити анализу потреба становника ромских насеља кроз израду социо-економске карте Рома и Ромкиња у Крагујевцу.					
Активност 3.2.1.	Информисање житеља ромских насеља о активностима из ЈАП-а везаним за унапређење становања					

Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
До краја 2024.	ГУ за развој и инвестиције ОЈМПРРПТЉ Координатор за ромска питања;	Чланови МТ; Здравствена медијаторка; Педагошки асистенти;	/	/	/	/
Активност 3.2.2.	Формирање месних тимова (по насељима) ради партиципације у решавању стамбених питања у сваком од насеља					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
До краја другог квартала 2024.	ГУ за развој и инвестиције ОЈМПРРПТЉ Координатор за ромска питања;	Чланови МТ; Здравствена медијаторка; Педагошки асистенти;	/	/	/	/
Активност 3.2.3.	Креирање листе приоритета за извођење радова на основу идентификованих потреба ромских насеља					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно

До краја 2024.	ГУ за друштвене делатности ОЈМПРРПТЉ Координатор за ромска питања;	Чланови МТ; Здравствена медијаторка; Педагошки асистенти;	/	/	/	/
Активност 3.2.4.	Израда извештаја о реализацији оперативног циља					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЈС	Др. извор	Укупно
До краја 2024.	ГУ за друштвене делатности ОЈМПРРПТЉ Координатор за ромска питања;	Чланови МТ; Здравствена медијаторка; Педагошки асистенти;	/	/	/	/
ОБЛАСТ	<u>ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА</u>					
Веза са политикама инклузије Рома / стратегијом вишег реда	<p>Стратегија засоцијално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године,</p> <p>Оперативни закључци са „Семинара о социјалном укључивању Рома и Ромкиња у Републици Србији“ за период 2019-2021. Тачка 28. Министарство здравља ће спроводити програме чији циљ је очување и унапређење здравља ромског становништва, посебно деце, старих и репродуктивног здравља жена. Министарство здравља ће радити на промоцији здравих стилова живота и превентивних прегледа и на тај начин ће утицати на смањивање учесталости фактора ризика за настанак кардиоваскуларних, инфективних болести и болести зависности.</p> <p>Ревидирана Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2022. до 2030. године и Локални акциони план за социјалну инклузију Рома у Крагујевцу од 2022. до 2025. године:</p>					

Општи циљ/еви	<p>Општи циљ Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња за период од 2016. до 2025. године је да се побољша социјално-економски положај ромске националне мањине у Републици Србији, уз пуно уживање мањинских права, елиминисање дискриминације и постизање веће социјалне укључености Рома и Ромкиња у све сегменте друштва.</p> <p>Општи циљ ЛАП-а за Роме 2022.-2025. је побољшање социјално-економског положаја Рома и Ромкиња у Крагујевцу, уз уважавање људских и мањинских права и постизање веће социјалне укључености.</p>			
Посебан циљ	<p>Локални акциони план за социјалну инклузију Рома и Ромкиња у Крагујевцу за период 2022.-2025.</p> <p>ЦИЉ 4: Унапређење здравља ромске популације кроз једнак приступ квалитетним и свима доступним услугама здравствене заштите, укључујући доступност превентивних програма и у кризним ситуацијама</p>			
Оперативни циљ 4.1. за 2024. годину	Унапредити информисаност и обухват ромске популације обавезним и доступним превентивним прегледима			
	Полазна вредност	Очекивани резултат	Остварена вредност	Средства верификације
	<p>Број ромске деце раног узраста до две године старости на територији града Крагујевца;</p> <p>Број ромске деце узраста до 2 године старости обухваћене превентивним прегледима током 2020. године износи 21;</p>	<p>Најмање 20 ромске деце раног узраста упућено на редовне превентивне прегледе из ромских насеља током 2023. године; 40 ромске деце обухваћено вакцинацијом; Број организованих превентивних прегледа за ромску децу раног узраста до две године старости;</p> <p>Број теренских посета ромским породицама од стране патронажне службе и чланова МТ;</p>		Извештај Мобилног тима;Списак броја деце упућених на превентивне прегледе;

Кључни проблеми, Контекст, образложење предложених активности	Превентивни прегледи се одржавају на четири пункта у граду Крагујевцу. Ромска деца су у највећој мери укључена у превентивне прегледе, овим задатком уз подршку Мобилног тима обезбедиће се потпун обухват деце превентивним прегледима узраста до две године старости, са посебним фокусом на родитеље/децу која су враћена из земаља западне Европе, добровољни или депортовани повратници по Споразуму о реадмисији. Распоред превентивних, контролних и систематских прегледа прописан је законом и на основу тога родитељи ће о терминима на време бити обавештени. У процесу повезивања са родитељима, здравствена медијаторка има веома велику улогу пре свега у информисању родитеља, као и поновном информисању о датуму и термину прегледа, посебно за оне који се нису одазвали позиву. Ромска заједница у Србији сматра се најмлађом популацијом. Општи демографски подаци указују на то да су Роми младо становништво (више од 50% Рома и Ромкиња је млађе од 25 година). Смртност код ове популације виша је него код осталих етничких група. Просечан животни век Рома у Србији вишеструко је мањи у односу на већинско становништво, просечно трајање живота је 12 година краће у поређењу са просеком у Републици Србији. Процењена стопа смртности одојчади међу децом у ромским насељима износи 13 на хиљаду живорођене деце, што је дупло већа стопа од националног просека.					
Активност 4.1.1.	Инфо сесија о услугама које пружа развојно саветовалиште					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
Континуирано до краја 2024. (четири пута у току године)	Представник Дома здравља, патронаже, као члан Мобилног тима за инклузију Рома; Здравствена медијаторка;	Представник развојног саветовалишта дома здравља, као члан Мобилног тима за инклузију Рома; Координатор за ромска питања; Педагошки асистенти;	Возило и гориво за одлазак у насеље;	40.000,00	/	40.000,00
Активност 4.1.2.	Кампања о значају имунизације за децу, младе и одрасле					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно

Континуирано до краја 2024. (четири пута у току године)	Представник Дома здравља, патронаже, као члан Мобилног тима за инклузију Рома; Здравствена медијаторка;	Представник развојног саветовалишта дома здравља, као члан Мобилног тима за инклузију Рома; Координатор за ромска питања; Педагошки асистенти;	Возило и гориво за одлазак у насеље;	30.000,00	/	30.000,00
Активност 4.1.3.	Кампања и едукативне радионице о значају репродуктивног и менталног здравља код лица ромске националности					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Будет ЛС	Др. извор	Укупно
До краја 2024. године	Представник Дома здравља, патронаже, као члан Мобилног тима за инклузију Рома; Здравствена медијаторка;	Представник развојног саветовалишта Дома здравља, као члан Мобилног тима за инклузију Рома; Координатор за ромска питања;	/	40.000,00	/	40.000,00
Активност 4.1.4.	Кампања и едукативне радионице о хроничним незаразним болестима и превенције малигнух болести					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Будет ЛС	Др. извор	Укупно

До краја 2024. године	Представник Дома здравља, патронаже, као члан Мобилног тима за инклузију Рома; Здравствена медијаторка;	Представник развојног саветовалишта Дома здравља, као члан Мобилног тима за инклузију Рома; Координатор за ромска питања;	/	30.000,00	/	30.000,00
Активност 4.1.5.	Израда извештаја о реализацији оперативног циља					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
До краја 2024. године	Представник Дома здравља, патронаже, као члан Мобилног тима за инклузију Рома; Здравствена медијаторка;	Представник развојног саветовалишта Дома здравља, као члан Мобилног тима за инклузију Рома; Координатор за ромска питања;	/	/	/	/
Оперативни циљ 4.2. за 2024. годину	Успоставити вођење евиденције о здравственом стању ромске популације и обезбедити улазне податке за праћење индикатора у области приступа услугама здравствене заштите					
	Полазна вредност		Очекивани резултат	Остварена вредност		Средства верификације
	Број Ромкиња на територији града Крагујевца према званичном попису из 2022. износи 711;		Одржане 2 радионице са Ромкињама; Информисано и едуковано на радионицама најмање 40 Ромкиња; Број Ромкиња које су упућене на контролне прегледе 30;			Извештај након одржаних радионица; Фотографије са радионица; Листа учесника; Агенда радионице; Извештај Дома здравља и здравствене медијаторке ;

Кључни проблеми, Контекст, образложење предложених активности	У оквиру унапређења здравствене заштите ромске популације која је неодвојива од побољшања животног окружења у ромској заједници посебан значај ће се посветити унапређењу здравствене заштите жена у репродуктивном периоду. Такође, веома је важно радити на подизању свести и знања о унапређењу репродуктивног здравља жена.					
Активност 4.2.1.	Израда упитника о процени здравственог стања ромске популације					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
До краја маја 2024.	Представник Дома здравља, патронаже, као члан Мобилног тима за инклузију Рома; Здравствена медијаторка	Представник развојног саветовалишта дома здравља, као члан Мобилног тима за инклузију Рома; Координатор за ромска питања;	Штампање флајера;	60.000,00	/	60.000,00
Активност 4.2.2.	Анкетирање на терену о здравственом стању					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
До краја 2024.	Представник Дома здравља, патронаже, као члан Мобилног тима за инклузију Рома; Здравствена медијаторка;	Представник развојног саветовалишта дома здравља, као члан Мобилног тима за инклузију Рома; Координатор за ромска питања;	Набавка стручних услуга предавача преко НВО; Возило и гориво за одлазак у насеље; Простор; Материјал;	/	/	/
Активност 4.2.3.	Обрада и унос података у електронску базу података					

Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
Континуирано до краја 2024.	Представник Дома здравља, патронаже, као члан Мобилног тима за инклузију Рома; Здравствена медијаторка;	Представник развојног саветовалишта дома здравља, као члан Мобилног тима за ; Координатор за ромска питања;	/	/	/	/
Активност 4.2.4.	Израда извештаја и прикупљање података о реализацији оперативног циља					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
До краја 2024.	Представник Дома здравља, патронаже, као члан Мобилног тима за инклузију Рома; Здравствена медијаторка;	Координатор за ромска питања; Представник развојног саветовалишта дома здравља, као члан Мобилно тима	/	/	/	/
Оперативни циљ 4.3. за 2023. годину	Унапредити техничке и кадровске капацитете установа, те развијати нове услуге и јавно-здравствене програме ради њихове веће и лакше доступности лицима ромске националности					
	Полазна вредност	Очекивани резултат	Остварена вредност	Средства верификације		

	Број младих Рома и Ромкиња између 15-34 према званичном попису из 2011. износи 458; Недовољна информисаност младих из ромских насеља о полно преносивим болестима	Одржане 2 радионице са младим Ромима и Ромкињама; Информисано и едуковано на радионицама најмање 40 Рома и Ромкиња; 20 младих упућено на ДПСТ;		Извештај након одржаних радионица; Фотографије са радионица; Листа учесника; Агенда радионице; Извештај Дома здравља и здравствене медијаторке;		
Кључни проблеми, Контекст, образложење предложених активности	<p>Млади имају веома ниска знања о могућности преношења полних болести која могу нарушити њихово здравље. Млади из ромских насеља, посебно девојчице, нерадо говоре о начинима заштите од полно преносивих болести и вируса ХИВ. Веома је важно да се кроз организовање одвојених радионица са младим девојкама и мушкарцима скрене пажња и повећа информисаност и свест о доступним мерама заштите и превенције полних болести и ХИВ-а.</p> <p>Радионице ће бити значајне и у погледу представљања симптома, последица и лечења свих полно преносивих болести. Обухватити кључну групу становника у ромским насељима, као и младе који рано ступају у сексуалне односе без заштите. Циљ радионице јесте превенција полно преносивих болести и смањење стерилитета. Добровољно, поверљиво саветовање и тестирање кључне су компоненте програма ХИВ / АИДС превенције и сузбијања ХИВ-а. ДПСТ помаже људима да се информишу о ХИВ-у: како се преноси, како да препознају ризике за ХИВ инфекцију у свом понашању, како да усвоје облике неризичног понашања, да ураде ХИВ тест и да зависно од резултата предузму кораке којима ће избећи да буду заражени или да заразе друге.</p>					
Активност 4.3.1.	Развој програма здравственог описмењавања лица ромске националности					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
До краја маја 2024.	Представник Дома здравља, патронаже, као члан Мобилног тима за инклузију Рома; Здравствена медијаторка;	Представник развојног саветовалишта дома здравља, као члан Мобилног тима за инклузију Рома; Координатор за ромска питања;	Штампање флајера о полно преносивим болестима и ХИВ-у - (Консултовати Јазас и могућност добијања флајера);	/	/	/
Активност 4.3.2.	Обуке по програму здравственог описмењавања за лица ромске националности					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		

				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
До краја септембра 2024.	Представник Дома здравља, патронаже, као члан Мобилног тима за инклузију Рома; Здравствена медијаторка;	Представник развојног саветовалишта дома здравља, као члан Мобилног тима за инклузију Рома; Координатор за ромска питања; ИЗЈЗ, Саветовалиште за ХИВ и полно преносиве болести;	Набавка стручних услуга предавача преко НВО; Возило и гориво за одлазак у насеље; Простор; Материјал;	20.000,00	/	20.000,00
Активност 4.3.3.	Развој мобилне апликације и интернет странице за информисање и едукацију ромске популације о здравственом описмењавању					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
Континуирано до краја 2024.	Представник Дома здравља, патронаже, као члан Мобилног тима за инклузију Рома;	Представник развојног саветовалишта дома здравља, као члан Мобилног тима за инклузију Рома; Координатор за ромска питања; Омладина Јазас-а;	Возило и гориво;	/	/	/
Активност 4.3.4.	Израда извештаја о реализацији оперативног циља					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно

До краја 2024.	Представник Дома здравља, патронаже, као члан Мобилног тима за инклузију Рома; Здравствена медијаторка;	Координатор за ромска питања;	/	/	/	/
ОБЛАСТ	<u>СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА</u>					
Веза са политикама инклузије Рома / стратегијом вишег реда	<p>Стратегија засоцијално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године,</p> <p>Оперативни закључци са „Семинара о социјалном укључивању Рома и Ромкиња у Републици Србији“ за период 2019-2021. Тачка 22.2. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Министарство здравља ће (континуирано до 2021. године) подизати свест (пружалаца услуга) и проактивно промовисати права и услуге у оквиру свог мандата, у циљу побољшања њихове доступности ромској заједници.</p> <p>Ревидирана Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2022. до 2030. године и Локални акциони план за социјалну инклузију Рома и Ромкиња у Крагујевцу од 2022. до 2025. године:</p>					
Општи циљ/еви	<p>Општи циљ Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња за период од 2016. до 2025. године јесте да се побољша социјално-економски положај ромске националне мањине у Републици Србији, уз пуно уживање мањинских права, елиминисање дискриминације и постизање веће социјалне укључености Рома и Ромкиња у све сегменте друштва.</p> <p>Општи циљ ЛАП-а за Роме 2022.-2025. је побољшање социјално-економског положаја Рома и Ромкиња у Крагујевцу, уз уважавање људских и мањинских права и постизање веће социјалне укључености.</p>					
Посебан циљ	<p>Локални акциони план за социјалну инклузију Рома и Ромкиња у Крагујевцу за период 2022-2025.</p> <p>Циљ 5: Унапређење приступа Рома и Ромкиња правима и услугама у области социјалне заштите</p>					
Оперативни циљ 5.1. за 2024. годину	Повећати информисаност лица ромске националности о правима и услугама у области социјалне заштите ради обезбеђивања већег обухвата сиромашних и лица у потреби доступном заштитом					
	Полазна вредност	Очекивани резултат	Остварена вредност	Средства верификације		

	Укупан број корисника ЦСР у 2020. години износи 3.020, породица, односно 6.890 лица, а процењен број корисника ромске заједнице износи 25%; Број Рома према резултатима пописа 2022. износи 1.444 (мушкараца: 733, жена: 711);	Број теренских посета породицама 10; Број информисаних Рома и Ромкиња о услугама ЦСР; Број Рома и Ромкиња којима је пружена подршка у остваривању услуга ЦСР и других пружалаца услуга; Број Рома и Ромкиња укључених у локалне услуге социјалне заштите, број и врста остварених услуга за сваку од наведених услуга;		Списак корисника којима је пружена подршка приликом остваривања права код ЦСР; Фотографије са теренских посета породицама; Извештај Мобилног тима; Извештај ЦСР;
--	--	--	--	--

<p>Кључни проблеми, Контекст, образложење предложених активности</p>	<p>Приоритетне циљне групе у области социјалне заштите су деца и млади, породица, особе са инвалидитетом, старије особе, Роми, избегла, прогнана и интерно расељена лица. Град Крагујевац у оквиру социјалне политике има дефинисана права и услуге које су намењене социјално угроженим категоријама становника кроз локалне пружаоце услуга као и кроз Републичке мере: Центар за социјални рад „Солидарност“; Центар за породични смештај и усвојење Крагујевац; Центар за развој услуга социјалне заштите „Кнегиња Љубица“ и Ш.О.С.О. „Вукашин Марковић“.</p> <p>Мобилни тим ће информисати ромску заједницу кроз теренске посете насељима, најмање једанпут месечно, како би услуге учинили што доступнијим ромској заједници.</p> <p>Према евиденцији ЦСР „Солидарност“ у току 2021. године у Крагујевцу је било 16.016 корисника социјалне и породично-правне заштите (45% мушкараца и 55% жена), што чини 9% укупне популације града. На евиденцији ЦСР „Солидарност“ евидентирано је само 307 припадника ромске националности (1,9%), али је тај број далеко већи у стварности због раније већ поменуте уставом прокламоване слободе неизајшњавања према националној, етничкој и другој припадности. Током 2021. године реализовано је 25.304 права, мера и услуга социјалне и породично правне заштите корисника у Крагујевцу, али нема података колико је Рома и Ромкиња користило појединачна права, мере и услуге у области социјалне заштите.</p> <p>Према расположивим подацима, лица ромске националности су у 2021. години била највише заинтересована за коришћење права која се односе на новчану социјалну помоћ и једнократну помоћ. Током 2021. године право на новчану социјалну помоћ у Крагујевцу је користило 2.765 породица са укупно 6.139 чланова, што представља 3,5% укупног броја становника. Процењује се да од укупног броја ромских домаћинстава која живе у Крагујевцу њих око 15% прима новчану социјалну помоћ.</p> <p>У области друштвене бриге о деци, у Крагујевцу је током 2021. године право на дечији додатак остварило укупно 2.304 корисника за укупно 4.538 деце. Од укупног броја деце која су корисници права на дечији додатак, 210 деце је са сметњама у развоју. Укупан број признатих права на родитељски додатак за прво, друго, треће и четврто дете је износио 1594. Међутим, ни у овој области није могуће утврдити тачан број деце ромске националности која примају дечији додатак, јер се евиденција о томе не води.</p> <p>Од прва у области социјалне заштите која су финансирана средствима града Крагујевца, у складу са Одлуком о социјалној заштити града Крагујевца, Роми највише интересовања исказују за коришћење права на једнократну помоћ. У структури једнократних новчаних помоћи примљених у 2021. години, највећи број захтева се односио на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • једнократну новчану помоћ за задовољавање основних животних потреба – 4.669 захтева (71% од укупног броја захтева). Од овог броја до 31. децембра 2021. године реализовано је 4.478 захтева. • за лечење и набавку лекова-1.740 захтева (26% од укупног броја захтева). Закључно са 31. децембром 2021. године реализовано је 1.496 захтева. <p>Континуирано увећање захтева упућених ЦСР „Солидарност“ за остваривање једнократних и других новчаних давања указује на присуство великог броја породица и појединаца којима је ово право неопходно. Све породице које остварују право на новчану социјалну помоћ, јављају се ЦСР и за добијање једнократне помоћи. Не води се евиденција колико је ромских породица и појединаца користило једнократну новчану помоћ у 2021. години.</p>			
<p>Активност 5.1.1.</p>	<p>Припрема инфо материјала/флајера о доступним правима Центра за социјални рад и других пружалаца услуга на нивоу Града Крагујевца</p>			
<p>Рок</p>	<p>Носиоци</p>	<p>Партнери</p>	<p>Потребни ресурси</p>	<p>Извор финансирања</p>

				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
До краја марта 2024.	Представник ЦСР, као члан Мобилног тима за инклузију Рома;	Координатор за ромска питања; Градска управа; Здравствена медијаторка;	Припрема и штампање флајера;	10.000,00	/	10.000,00
Активност 5.1.2.	Обилазак ромских породица (10 теренских посета) и информисање о доступним правима и начину остваривања права и услуга из области социјалне заштите					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
До краја 2024.	Представник ЦСР, као члан Мобилног тима за инклузију Рома;	Координатор за ромска питања; Здравствена медијаторка;	Возило и гориво за одлазак у насеље;	5.000,00	/	5.000,00
Активност 5.1.3.	Дани заједнице за информисање лица ромске националности о правима и услугама у области социјалне заштите					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
До краја 2024.	Представник ЦСР, као члан Мобилног тима за инклузију Рома;	Координатор за ромска питања; Здравствена медијаторка;	/	/	/	/
Активност 5.1.4.	Израда извештаја и прикупљање података од ЦСР о броју донетих решења о правима и услугама из области социјалне заштите за кориснике којима је пружена подршка од стране Мобилног тима приликом остваривања права					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		

				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
До краја 2024.	Представник ЦСР, као члан Мобилног тима за инклузију Рома;	Координатор за ромска питања;	/	/	/	/
Оперативни циљ 5.2. за 2024. годину	Ојачати кадровске капацитете и међусекторску сарадњу у области социјалне заштите на нивоу града Крагујевца					
	Полазна вредност	Очекивани резултат	Остварена вредност		Средства верификације	
	Број Рома према резултатима пописа 2022. износи 1.444 (мушкараца: 733, жена: 711);	Информисана ромска популација о препознавању насиља у породици и мерама заштите од насиља; Одржане 2 радионице о препознавању насиља и спречавању раних бракова; Учествовало најмање 40 особа на две радионице;			Извештај Мобилног тима; Фотографије; Листе са одржаних радионица;	
Кључни проблеми, Контекст, образложење предложених активности	<p>Роми су и најугроженија национална мањина по свим друштвеним параметрима који се узимају у обзир приликом процењивања социјалног статуса неке заједнице или друштвене групе. Социјална искљученост ромске популације огледа се пре свега у томе што су и појединци и читаве породице гурнути на маргине друштва, те спречени да у свом пуном капацитету учествују у економском, друштвеним и културним токовима на локалном нивоу, пре свега због сиромаштва и/или недостатка основних знања и могућности за образовање и запослење. Доминантну групу корисника центра чине грађани са израженим материјалним проблемима око 60%, као и другим проблемима: партнерски, породични проблеми, асоцијално-делинквентно понашање деце и сл.</p> <p>Незапосленост је узрок великог броја социјалних проблема који се одражавају на различите друштвене групе - младе, одрасле, особе са инвалидитетом, Роме, избегла, прогнана и интерно расељена лица. Запажена је потреба предузимања низа активности у правцу оснаживања ромске популације да уз подршку локалне заједнице сами могу да решавају разне проблеме са којима се сусрећу у животу на бржи, ефикаснији и јефтинији начин. Други посебан проблем посебно код малолетничких бракова, јесте то што девојчице напуштају школовање и заснивају породице између 15. и 19. године. Чак 43% девојчица ромске националности у овом узрасту прекида школовање ради удаје (подаци ЈАП-а). Такође, са друге стране, рани бракови који су присутни у ромској заједници доводе до тога да ромска деца не уписују средње школе. Циљ радионица јесте да се постигне толеранција и уважавање код вршњака, али да се постигне боље разумевање значаја превенције раних бракова код младих који долазе из ромске, али и већинске популације.</p>					
Активност 5.2.1.	Припрема за запошљавање једног лица ромске националности у области социјалне заштите (социјалног медијатора)					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		

				Буџет ЈС	Др. извор	Укупно
До краја 2024.	Представник ЦСР, као члан Мобилног тима за инклузију Рома;	Градска управа; Координатор за ромска питања; Здравствена медијаторка;	Припрема писаног предлога за иницијативу ангажовања социјалног медијатора	/	/	/
Активност 5.2.2.	Организовање акредитованих обука за запослене у институцијама социјалне заштите у вези рада са осетљивим групама					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЈС	Др. извор	Укупно
До краја септембра 2024.	Представник ЦСР, као члан Мобилног тима за инклузију Рома;	Координатор за ромска питања; Градска управа; Здравствена медијаторка; НВО;	Набавка услуге преко НВО; Возило и гориво за одлазак у насеље; Освежење; Простор; Материјал за одржавање радионица;	80.000,00	/	80.000,00
Активност 5.2.3.	Квартални састанци свих институција у области социјалне заштите на нивоу града					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЈС	Др. извор	Укупно
До краја 2024.	Представник ЦСР, као члан Мобилног тима за инклузију Рома;	Координатор за ромска питања; Градска управа; Здравствена медијаторка; НВО;	Освежење; Простор; Материјал за одржавање радионица;	/	/	/
Активност 5.2.4.	Израда извештаја о реализацији оперативног циља					

Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЈС	Др. извор	Укупно
До краја 2024.	Представник ЦСР, као члан Мобилног тима за инклузију Рома;	Координатор за ромска питања; Градска управа; Здравствена медијаторка; НВО;	Набавка услуге преко НВО; Возило и гориво за одлазак у насеље; Освежење; Простор; Материјал за одржавање радионица;	/	/	/
ОБЛАСТ	<u>ПОДРШКА РЕИНТЕГРАЦИЈИ ПОВРАТНИКА ВРАЋЕНИХ ИЗ ЗЕМАЉА ЗАПАДНЕ ЕВРОПЕ ПО СПОРАЗУМУ О РЕАДМИСИЈИ</u>					
Веза са политикама инклузије Рома / стратегијом вишег реда	<p>Стратегија засоцијално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године,</p> <p>1.10. Унапредити систем реинтеграције тражилаца азила и повратника, међу којима је велики број Рома и Ромкиња, по основу Споразума о реадмисији. 1.1. Министарство унутрашњих послова и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања с посебном пажњом ће пратити остваривање права на пријаву пребивалишта на адреси центра за социјални рад лица која ни по ком другом основу не могу пријавити пребивалиште.</p> <p>Оперативни закључци са Семинара о социјалном укључивању Рома и Ромкиња за период 2019-2021.</p> <p>Ревидирана Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2022. до 2030. Године</p> <p>Локални акциони план за социјалну инклузију Рома и Ромкиња у Крагујевцу за период 2019-2021.</p> <p>Локални акциони план за социјалну инклузију Рома у Крагујевцу од 2022. до 2025. године:</p>					
Општи циљ	<p>Општи циљ Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња за период од 2016. до 2025. године јесте да се побољша социјално-економски положај ромске националне мањине у Републици Србији, уз пуно уживање мањинских права, елиминисање дискриминације и постизање веће социјалне укључености Рома и Ромкиња у све сегменте друштва.</p> <p>Општи циљ ЛАП-а за Роме 2022.-2025. је побољшање социјално-економског положаја Рома и Ромкиња у Крагујевцу, уз уважавање људских и мањинских права и постизање веће социјалне укључености.</p>					
Посебан циљ/еви	<p>Локални акциони план за социјалну инклузију Рома и Ромкиња у Крагујевцу за период 2019-2021.</p> <p>Циљ 6: Праћење и решавање питања становања повратника.</p>					

Оперативни циљ 6.1. за 2024. годину	Пружање подршке повратницима из земаља западне Европе приликом реинтеграције, уписа и наставка школовања у ПШП, ОШ, СШ и ФООО					
	Полазна вредност	Очекивани резултат	Остварена вредност	Средства верификације		
	<p>Број повратника враћених по Споразуму о реадмисији (према КИРС-у) за период од 2011-2019. износи 338;</p> <p>Број повратника враћених по Споразуму о реадмисији на евиденцији локалног повереника у периоду од 2013-2020. године износи 30 породица, односно 215 лица; Број деце враћене из земаља западне Европе основношколског узраста;</p>	Потпун обухват образовним системом утврђеног броја деце повратника враћених из земаља западне Европе;		Извештај Мобилног тима;		
Кључни проблеми, Контекст, образложење предложених активности	Деца враћена из земаља западне Европе немају подршку приликом уписа и реинтеграције у образовни систем. Деца најчешће приликом повратка у Србију настављају похађање наставе у поновним или нижим разредима од стасале доби детета. Повратници по реадмисији чија су деца похађала наставу у земљама ЕУ често не поседују сертификате и сведочанства о похађању наставе или поседују сведочанства која је потребно превести и нострификовати у циљу укључивања деце у образовни систем. Врло често се дешава да деца не разумеју довољно добро српски језик, говоре немачки или ромски, па се на основу комисије деца упућују у одговарајући разред. Теже остварују основна људска права, наилазе на препреке у обезбеђивању личних докумената. Функционална неписменост родитеља ствара понекад непремостиву препреку за образовање деце.					
Активност 6.1.1.	Праћење и утврђивање броја враћених из земаља западне Европе обиласком ромских насеља и сарадњом са локалним механизмима за подршку повратницима					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
Континуирано до краја 2024. године	Представник Градске управе за повратнике и избеглице, као члан Мобилног тима за инклузију Рома;	Координатор за ромска питања; Здравствена медијаторка; Педагошки асистенти; НВО;	Возило и гориво;	5.000,00	/	5.000,00

Активност 6.1.2.	Подршка приликом прикупљања документације за упис у ППП и ОШ (нострификација диплома, превођење документације)					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЈС	Др. извор	Укупно
Континуирано до краја 2024. године	Представник Градске управе за повратнике и избеглице, као члан Мобилног тима за инклузију Рома;	Координатор за ромска питања; Здравствена медијаторка; Педагошки асистенти; НВО; КАРИТАС; ПРАКСИС; ИОМ;	Финансијска средства за нострификацију диплома и превођење документације;	/	Други програми организација и донатора;	/
Активност 6.1.3.	Подршка приликом уписа у ППП, ОШ, СШ и ФООО– подршка комисији и ученицима приликом процене и тестирања знања ученика који слабије говоре српски језик					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЈС	Др. извор	Укупно
Континуирано до краја 2024. године	Педагошки асистенти; Представник Градске управе за повратнике и избеглице, као члан Мобилног тима за инклузију Рома;	ОШ; ПУ; Координатор за ромска питања; Здравствена медијаторка; НВО;	/	/	/	/
Активност 6.1.4.	Прикупљање података о броју деце враћене по Споразуму о реадмисији уписане у образовни систем и израда извештаја о оперативном циљу					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЈС	Др. извор	Укупно

До краја 2024.	Представник Градске управе за повратнике и избеглице, као члан Мобилног тима за инклузију Рома;	ОШ; ПУ; Координатор за ромска питања; Здравствена медијаторка; Педагошки асистенти;	/	/	/	/
Оперативни циљ 6.2. за 2024. годину	Уз подршку Мобилног тима информисано и упућено 30 повратника враћених по Споразуму о реадмисији о могућности конкурисања за додељивање сеоског домаћинства са окућницом и пакета грађевинског материјала за адаптацију у оквиру подршке Комесаријата за избеглице и миграције РС					
	Полазна вредност	Очекивани резултат	Остварена вредност		Средства верификације	
	Број повратника враћених по Споразуму о реадмисији (према КИРС-у) за период од 2011- 2019. износи 338; Број повратника враћених по Споразуму о реадмисији на евиденцији локалног повереника у периоду од 2013-2020. године износи 30 породица, односно 215 лица;	Информисано најмање 30 повратника о могућностима конкурисања за мере и услуге КИРС-а; Додељено најмање 2 сеоска домаћинства; Додељено 2 пакета материјала за адаптацију;			Извештај Мобилног тима;	

<p>Кључни проблеми, Контекст, Образложење Предложених активности</p>	<p>Када говоримо о повратницима по Споразуму о реадмисији, то су држављани Републике Србије којима је одбијен захтев за азил или су изгубили право на привремени боравак, најчешће у некој од земаља Европске уније. Повратак тих људи се одвија на основу Споразума о реадмисији који је Србија потписала са ЕУ и појединачним земљама. У највећем броју случајева, повратници су ромске националности. Према подацима Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије (КИРС), у оквиру кога ради Канцеларија за реадмисију на аеродрому „Никола Тесла“ у Београду, а која води своју евиденцију о повратницима који су јој се обратили ради добијања информација и пружања помоћи, број повратника са територије града Крагујевца у претходних 9 година је био следећи:</p> <p>Кретање броја повратника враћених по Споразуму о реадмисији у Крагујевац, путем Канцеларије на аеродрому је следећи: https://kirs.gov.rs/cir/readmisija/statistike-kancelarije-za-readmisiju</p> <table border="1" data-bbox="591 497 1939 588"> <thead> <tr> <th>година</th> <th>2011.</th> <th>2012.</th> <th>2013.</th> <th>2014.</th> <th>2015.</th> <th>2016.</th> <th>2017.</th> <th>2018.</th> <th>2019.</th> <th>2020.</th> <th>2021.</th> <th>2022.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>број</td> <td>35</td> <td>35</td> <td>27</td> <td>39</td> <td>61</td> <td>96</td> <td>42</td> <td>21</td> <td>14</td> <td>22</td> <td>16</td> <td>12</td> </tr> </tbody> </table> <p><i>Извор: КИРС, Комесаријат за избеглице и миграције</i></p> <p>Истраживање које је спроведено међу повратницима, анализа проф. Цвејића „Истраживање о стању и потребама повратника на основу Споразума о реадмисији у Србији 2019“, показује да су повратници углавном са ниским квалификационим способностима, али и да је 40% испитаника спремно да учи и да стекне квалификације како би поправили своје шансе за проналажење запослења.</p> <p>Због нерегулисаних правних односа и лоших услова становања и незапослености, неретко се дешава да у потрази за бољим условима живота поново мигрирају и траже економски азил у државама Европске уније. Такође што се тиче стамбене ситуације, она је најтежа код Рома расељених са Косова и Метохије и повратника, углавном из земаља ЕУ, а она је додатно оптерећена нерегулисаним питањем пребивалишта или прихватања, као и проблемима правне реинтеграције. Према подацима Комесаријата за избеглице који се односи на лица пристигла преко аеродрома Никола Тесла: 2015. године враћено је 2.866 лица (припадника ромске заједнице 2.340); 2016. године 3.655 лица (припадника ромске заједнице 2.696); 2017. године 1.891 лице (Рома 1.434); 2018. године 1.189 (Рома 839); и 2019. године 846 (Рома 610).</p>						година	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	број	35	35	27	39	61	96	42	21	14	22	16	12
година	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.																				
број	35	35	27	39	61	96	42	21	14	22	16	12																				
<p>Активност 6.2.1.</p>	<p>Информисање лица враћених по Споразуму о радмисији кроз теренске посете насељима о важности јављања/пријављивања поверенику у циљу успешне реинтеграције</p>																															
<p>Рок</p>	<p>Носиоци</p>	<p>Партнери</p>	<p>Потребни ресурси</p>	<p>Извор финансирања</p>																												
				<p>Буџет ЛС</p>	<p>Др. извор</p>	<p>Укупно</p>																										

Континуирано до краја 2024. године	Представник Градске управе за повратнике и избеглице, као члан Мобилног тима за инклузију Рома;	Координатор за ромска питања; Здравствена медијаторка; Педагошки асистенти; ЦСР; НСЗ; НВО;	Возило и гориво за обилазак насеља;	5.000,00	/	5.000,00
Активност 6.2.2.	Информисање корисника теренским обиласцима о могућности конкурсања за доделу сеоских домаћинстава са окућницом и додељивање пакета материјала за адаптацију					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
Континуирано до краја 2024. године	Представник Градске управе за повратнике и избеглице, као члан Мобилног тима за инклузију Рома;	КИРС; Координатор за ромска питања; Здравствена медијаторка; Педагошки асистенти; ЦСР; НСЗ;	Куповина две сеоске куће са окућницом; Додељивање грађевинског материјала;	Субвенција Града 10 %;	2.400.000,00 КИРС (Сеоско домаћинство) 400.000,00 (грађевински материјал);	2.800.000,00
Активност 6.2.3.	Подршка повратницима од стране Мобилног тима приликом конкурсања за доделу сеоских кућа и грађевинског материјала код КИРС-а (локалног повереника)					
Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЛС	Др. извор	Укупно
Континуирано до краја 2024. године	Представник Градске управе за повратнике и избеглице, као члан Мобилног тима за инклузију Рома;	КИРС; Координатор за ромска питања; Здравствена медијаторка; Педагошки асистенти; ЦСР; НСЗ;	/	/	/	/
Активност 6.2.4.	Израда извештаја о реализацији оперативног циља					

Рок	Носиоци	Партнери	Потребни ресурси	Извор финансирања		
				Буџет ЈС	Др. извор	Укупно
	Представник Градске управе за повратнике и избеглице, као члан Мобилног тима за инклузију Рома;	Координатор за ромска питања;	/	/	/	/

ОБЛАСТ	<u>ОБРАЗОВАЊЕ</u>
Општи циљ/еви	Општи циљ Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња за период од 2016. до 2025. године је да се побољша социјално-економски положај ромске националне мањине у Републици Србији, уз пуно уживање мањинских права, елиминисање дискриминације и постизање веће социјалне укључености Рома и Ромкиња у све сегменте друштва. Општи циљ ЈАП-а за Роме 2022.-2025. је побољшање социјално-економског положаја Рома и Ромкиња у Крагујевцу, уз уважавање људских и мањинских права и постизање веће социјалне укључености.
Посебан циљ	Локални акциони план за социјалну инклузију Рома и Ромкиња у Крагујевцу за период 2022-2025. ЦИЉ 1: Повећање обухвата деце и младих ромске националности квалитетним предшколским, основним и средњим образовањем заснованим на принципима инклузије и интеркултуралности.
Оперативни циљ 1.1. за 2024. годину	Обезбедити да деца из ромске заједнице од рођења имају једнаке шансе за рани развој и учење и да су припремљена за укључивање у више обавезно образовање
Активност 1.1.1.	Покретање иницијативе за измене и допуне правилника „О БЛИЖИМ УСЛОВИМА ЗА УПИС ДЕЦЕ У ПРЕДШКОЛСКУ УСТАНОВУ“ на основу кога ће се вршити упис деце у вртиће и ППП како би се кроз проширени правилник на локалном нивоу обухватиле све вулнерабилне групе (Роми, повратници по реадмисији, бивши осуђеници...)
Активност 1.1.2.	Инфо сесије у ромским насељима о отвореним позивима ПУ за упис деце свих узраста у ПУ и подршка родитељима у процесу аплицирања и информативне кампање у медијима о упису деце у вртиће, ППП и школе
Активност 1.1.3.	Прикупљање података о коначном броју ромске деце уписане у вртиће, продужени боравак и израда извештаја о реализацији оперативног циља
Оперативни циљ 1.2. за 2024. годину	Обезбедити квалитетно основно образовање за децу из ромске заједнице, делотворну превенцију напуштања образовања и разноврсне облике додатне подршке до завршетка средњег образовања.
Активност 1.2.1.	Формирање локалног механизма за праћење школских постигнућа ученика, транзиције и спречавања осипања
Активност 1.2.2.	Додатна образовна подршка ромским ученицима у савлађивању наставног градива
Активност 1.2.3.	Професионалана оријентација за ромске ученике 8. разреда приликом уписа у средње школе
Активност 1.2.4.	Обезбеђивање подршке ромским ученицима за коришћење афирмативних мера приликом уписа у средње школе
Активност 1.2.5.	Обезбеђивање школског прибора за прваке и опремање предшколаца
Активност 1.2.6.	Прикупљање података о коначном броју ромске деце уписане у ППП и основне школе и израда извештаја о реализацији оперативног циља
Оперативни циљ 1.3. за 2024. годину	Обезбедити квалитетно средње образовање за децу и младе из ромске заједнице, делотворну превенцију напуштања образовања и разноврсне облике додатне подршке до завршетка средњег образовања

Активност 1.3.1.	Стипендијски програм за ромске ученике средњошколског образовања и васпитања
Активност 1.3.2.	Обезбеђивање подршке ромским ученицима средњих школа за коришћење афирмативних мера приликом уписа на факултете
Активност 1.3.3.	Информисање ромских ученика о отварању националних и локалних стипендијских програма
Активност 1.3.4.	Прикупљање података о броју ромских ученика СШ и израда извештаја о реализацији оперативног циља
ОБЛАСТ	<u>ЗАПОШЉАВАЊЕ</u>
Општи циљ/евн	Општи циљ Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња за период од 2016. до 2025. године је да се побољша социјално-економски положај ромске националне мањине у Републици Србији, уз пуно уживање мањинских права, елиминисање дискриминације и постизање веће социјалне укључености Рома и Ромкиња у све сегменте друштва. Општи циљ ЛАП-а за Роме 2022.-2025. је побољшање социјално-економског положаја Рома и Ромкиња у Крагујевцу, уз уважавање људских и мањинских права и постизање веће социјалне укључености.
Посебан циљ	Локални акциони план за социјалну инклузију Рома и Ромкиња у граду Крагујевцу од 2022-2025. Циљ 2: Унапређење запошљивости и запошљавања лица ромске националности радно способних Рома и Ромкиња на локалном тржишту рада.
Оперативни циљ 2.1. за 2024. годину	Унапређење запошљивости и запошљавања лица ромске националности радно способних Рома и Ромкиња на локалном тржишту рада.
Активност 2.1.1.	Функционално основно образовање одраслих (ФООО)
Активност 2.1.2.	Обуке за предузетништво
Активност 2.1.3.	Обуке за активно тражење посла и обуке самоефикасности у тражењу посла
Активност 2.1.4.	Израда извештаја о реализацији оперативног циља
Оперативни циљ 2.2. за 2024. годину	Креирати нове и спроводити постојеће програме и мере активне политике запошљавања усмерене ка повећању запослености лица ромске националности на локалном тржишту рада
Активност 2.2.1.	Јавни радови
Активност 2.2.2.	Субвенције послодавцима за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих
Активност 2.2.3.	Самозапошљавање
Активност 2.2.4.	Израда извештаја о реализацији оперативног циља
ОБЛАСТ	<u>Становање</u>

Општи циљ/еви	Општи циљ Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња за период од 2016. до 2025. године јесте да се побољша социјално-економски положај ромске националне мањине у Републици Србији, уз пуно уживање мањинских права, елиминисање дискриминације и постизање веће социјалне укључености Рома и Ромкиња у све сегменте друштва. Општи циљ ЛАП-а за Роме 2022.-2025. је побољшање социјално-економског положаја Рома и Ромкиња у Крагујевцу, уз уважавање људских и мањинских права и постизање веће социјалне укључености.
Посебан циљ	Локални акциони план за социјалну инклузију Рома и Ромкиња у Крагујевцу за период 2022-2025. Посебни циљ 3: Унапређење услова становања грађана ромске националности у ромским насељима
Оперативни циљ 3.1. за 2024. годину	Креирати евиденцију о условима становања у ромским насељима и стамбеним потребама ромских домаћинстава
Активност 3.1.1.	Израда упитника за становање Рома
Активност 3.1.2.	Попуњавање упитника на терену
Активност 3.1.3.	Израда апликације за вођење ел. Базе о стамбеним условима Рома у ромским насељима
Активност 3.1.4.	Прављење електронске базе података и унос података из анкетних упитника у базу података
Активност 3.1.5.	Израда извештаја о реализацији оперативног циља
Оперативни циљ 3.2. за 2024. годину	Побољшати инфраструктурну опремљеност подстандардних ромских насеља.
Активност 3.2.1.	Информисање житеља ромских насеља о активностима из ЛАП-а везаним за унапређење становања
Активност 3.2.2.	Формирање месних тимова (по насељима) ради партиципације у решавању стамбених питања у сваком од насеља
Активност 3.2.3.	Креирање листе приоритета за извођење радова на основу идентификованих потреба ромских насеља
Активност 3.2.4.	Израда извештаја о реализацији оперативног циља
ОБЛАСТ	<u>ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА</u>
Општи циљ/еви	Општи циљ Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња за период од 2016. до 2025. године је да се побољша социјално-економски положај ромске националне мањине у Републици Србији, уз пуно уживање мањинских права, елиминисање дискриминације и постизање веће социјалне укључености Рома и Ромкиња у све сегменте друштва. Општи циљ ЛАП-а за Роме 2022.-2025. је побољшање социјално-економског положаја Рома и Ромкиња у Крагујевцу, уз уважавање људских и мањинских права и постизање веће социјалне укључености.

Посебан циљ	Локални акциони план за социјалну инклузију Рома и Ромкиња у Крагујевцу за период 2022.-2025. ЦИЉ 4: Унапређење здравља ромске популације кроз једнак приступ квалитетним и свима доступним услугама здравствене заштите, укључујући доступност превентивних програма и у кризним ситуацијама
Оперативни циљ 4.1. за 2024. годину	Унапредити информисаност и обухват ромске популације обавезним и доступним превентивним прегледима
Активност 4.1.1.	Инфо сесија о услугама које пружа развојно саветовалиште
Активност 4.1.2.	Кампања о значају имунизације за децу, младе и одрасле
Активност 4.1.3.	Кампања и едукативне радионице о значају репродуктивног и менталног здравља код лица ромске националности
Активност 4.1.4.	Кампања и едукативне радионице о хроничним незаразним болестима и превенције малигних болести
Активност 4.1.5.	Израда извештаја о реализацији оперативног циља
Оперативни циљ 4.2. за 2024. годину	Успоставити вођење евиденције о здравственом стању ромске популације и обезбедити улазне податке за праћење индикатора у области приступа услугама здравствене заштите
Активност 4.2.1.	Израда упитника о процени здравственог стања ромске популације
Активност 4.2.2.	Анкетирање на терену о здравственом стању
Активност 4.2.3.	Обрада и унос података у електронску базу података
Активност 4.2.4.	Израда извештаја и прикупљање података о реализацији оперативног циља
Оперативни циљ 4.3. за 2023. годину	Унапредити техничке и кадровске капацитете установа, те развијати нове услуге и јавно-здравствене програме ради њихове веће и лакше доступности лицима ромске националности
Активност 4.3.1.	Развој програма здравственог описмењавања лица ромске националности
Активност 4.3.2.	Обуке по програму здравственог описмењавања за лица ромске националности
Активност 4.3.3.	Развој мобилне апликације и интернет странице за информисање и едукацију ромске популације о здравственом описмењавању
Активност 4.3.4.	Израда извештаја о реализацији оперативног циља
ОБЛАСТ	<u>СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА</u>

Општи циљ/еви	Општи циљ Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња за период од 2016. до 2025. године јесте да се побољша социјално-економски положај ромске националне мањине у Републици Србији, уз пуно уживање мањинских права, елиминисање дискриминације и постизање веће социјалне укључености Рома и Ромкиња у све сегменте друштва. Општи циљ ЛАП-а за Роме 2022.-2025. је побољшање социјално-економског положаја Рома и Ромкиња у Крагујевцу, уз уважавање људских и мањинских права и постизање веће социјалне укључености.
Посебан циљ	Локални акциони план за социјалну инклузију Рома и Ромкиња у Крагујевцу за период 2022-2025. Циљ 5: Унапређење приступа Рома и Ромкиња правима и услугама у области социјалне заштите
Оперативни циљ 5.1. за 2024. годину	Повећати информисаност лица ромске националности о правима и услугама у области социјалне заштите ради обезбеђивања већег обухвата сиромашних и лица у потреби доступном заштитом
Активност 5.1.1.	Припрема инфо материјала/флајера о доступним правима Центра за социјални рад и других пружалаца услуга на нивоу Града Крагујевца
Активност 5.1.2.	Обилазак ромских породица (10 теренских посета) и информисање о доступним правима и начину остваривања права и услуга из области социјалне заштите
Активност 5.1.3.	Дани заједнице за информисање лица ромске националности о правима и услугама у области социјалне заштите
Активност 5.1.4.	Израда извештаја и прикупљање података од ЦСР о броју донетих решења о правима и услугама из области социјалне заштите за кориснике којима је пружена подршка од стране Мобилног тима приликом остваривања права
Оперативни циљ 5.2. за 2024. годину	Ојачати кадровске капацитете и међусекторску сарадњу у области социјалне заштите на нивоу града Крагујевца
Активност 5.2.1.	Припрема за запошљавање једног лица ромске националности у области социјалне заштите (социјалног медијатора)
Активност 5.2.2.	Организовање акредитованих обука за запослене у институцијама социјалне заштите у вези рада са осетљивим групама
Активност 5.2.3.	Квартални састанци свих институција у области социјалне заштите на нивоу града
Активност 5.2.4.	Израда извештаја о реализацији оперативног циља
ОБЛАСТ	<u>ПОДРШКА РЕИНТЕГРАЦИЈИ ПОВРАТНИКА ВРАЂЕНИХ ИЗ ЗЕМАЉА ЗАПАДНЕ ЕВРОПЕ ПО СПОРАЗУМУ О РЕАДМИСИЈИ</u>
Општи циљ	Општи циљ Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња за период од 2016. до 2025. године јесте да се побољша социјално-економски положај ромске националне мањине у Републици Србији, уз пуно уживање мањинских права, елиминисање дискриминације и постизање веће социјалне укључености Рома и Ромкиња у све сегменте друштва. Општи циљ ЛАП-а за Роме 2022.-2025. је побољшање социјално-економског положаја Рома и Ромкиња у Крагујевцу, уз уважавање људских и мањинских права и постизање веће социјалне укључености.

Посебан циљ/еви	Локални акциони план за социјалну инклузију Рома и Ромкиња у Крагујевцу за период 2019-2021. Циљ 6: Праћење и решавање питања становања повратника.
Оперативни циљ 6.1. за 2024. годину	Пружање подршке повратницима из земаља западне Европе приликом реинтеграције, уписа и наставка школовања у ППП, ОШ, СШ и ФООО
Активност 6.1.1.	Праћење и утврђивање броја враћених из земаља западне Европе обиласком ромских насеља и сарађом са локалним механизмима за подршку повратницима
Активност 6.1.2.	Подршка приликом прикупљања документације за упис у ППП и ОШ (нострификација диплома, превођење документације)
Активност 6.1.3.	Подршка приликом уписа у ППП, ОШ, СШ и ФООО– подршка комисији и ученицима приликом процене и тестирања знања ученика који слабије говоре српски језик
Активност 6.1.4.	Прикупљање података о броју деце враћене по Споразуму о реадмисији уписане у образовни систем и израда извештаја о оперативном циљу
Оперативни циљ 6.2. за 2023. годину	Уз подршку Мобилног тима информисано и упућено 30 повратника враћених по Споразуму о реадмисији о могућности конкурисања за додељивање сеоског домаћинства са окућницом и пакета грађевинског материјала за адаптацију у оквиру подршке Комесаријата за избеглице и миграције РС
Активност 6.2.1.	Информисање лица враћених по Споразуму о радмисији кроз теренске посете насељима о важности јављања/пријављивања поверенику у циљу успешне реинтеграције
Активност 6.2.2.	Информисање корисника теренским обиласцима о могућности конкурисања за доделу сеоских домаћинстава са окућницом и додељивање пакета материјала за адаптацију
Активност 6.2.3.	Подршка повратницима од стране Мобилног тима приликом конкурисања за доделу сеоских кућа и грађевинског материјала код КИРС-а (локалног повереника)
Активност 6.2.4.	Израда извештаја о реализацији оперативног циља